

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY: Rocznie — 30 mk., półrocznie — 15 mk., kwartalnie — 7 mk. 50 fen., miesięcznie — 2 mk. 50 fen. łącznie z przesyłką pocztową i odnośnikiem do domu.

..... Zmiana adresu — 20 fen. ....

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. za wiersz petitowy — 40 fen.

nekrologi wiersz — 80 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do g. 4 po poł. Po godz. 4 nekrologi i inne niecierpiące zwłok zawiadomienia przyjmuje drukarnia ks. A. Rutkowskiego, Królewska (Botaniczna) № 7

Numer pojedynczy 7 kop. = 14 fen.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświątecznych.

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwatera główna 20 lipca.

FRONT ZACHODNI.

Grupa wojsk następcy tronu ks. Rupprechta.

Działalność Anglików wzrasta się na poszczególnych odcinkach. W Meteren, na północ od Merris oraz na południe od Vieux-Berquin nieprzyjaciel natarł rano. Do Meteren przedostał się on, ale potem został odparty i pozostawił jeńców w naszych rękach.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Pomiędzy Aisne a Marną bitwa rozwija się dalej. Ponownie nieprzyjaciel na całym froncie bojowym próbował dokonać przerwania. Automobile opancerzone wczesnym rankiem wdarły się do części naszej przedniej linii. Po zaciętej walce pierwszy atak nieprzyjaciela został udaremniiony około południa na wyniosłościach na południo-zachód od Soissons, na zachód od Hartennes — na wschód od Neuilly — na południo-zachód od Chateau-Thierry.

Zauważone przez lotników podczas pochodu na pole bitwy i skutecznie przez nich zwalczane kolumny nieprzyjacielskie zapowiadały kontynuowanie ataków. Te ostatnie nastąpiły pod wieczór. Po nadzwyczaj silnym wzmożeniu ognia pomiędzy Aisne a Ourcq złamały się one w rezultacie naszych kontrataków, na południe zaś od Ourcq przeważnie już wskutek ognia.

Na północ od Hartennes odrzuciłszy nieprzyjaciela poprzez jego linie wyjściowe wstecz.

Wojska komunikowały o najcięższych stratach nieprzyjaciela. Znaczna ilość samochodów opancerzonych leży zestrzelona przed naszym frontem.

Na południe od Maray w ciągu dnia panowała umiarkowana działalność ogniowa. Na południo-wschód od Mareuil zostały odparte ponowne ataki częściowe nieprzyjaciela.

Podczas nocy cofnęliśmy nasze na południe od Maray znajdujące się wojska bez zwrócenia uwagi nieprzyjaciela na północny brzeg rzeki.

Na południo-zachód oraz na

wschód od Reims toczyły się miejscowe walki. Na północ-zachód od Soana, zostały krwawo odparte ataki francuskie. Wczoraj zostało ponownie zestrzelonych 30 aeroplanów niemieckich i 7 balonów na uwięzi.

Lieutenant Loewenhardt osiągnął 40-te i 41-e z kolei zwycięstwo powietrzne, lieutenant Meackhoff 39-e, kapitan Berthold—38 e, oberleutnant Loerzer—27-e, lieutenant Jacobs—24 e, i lieutenant Koenneke—22-e.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

BERLIN (20 b. m. W. T. B.) — Świetne wykonanie ponownej przeprawy przez szeroką rzekę, która odbyła się bez zwrócenia uwagi nieprzyjaciela, jest nowym wybitnym czynem niemieckiego dowództwa i wojsk.

Z przedostaniem się na południowy brzeg Maray były związane różne zamiary niemieckiego dowództwa naczelnego, które zostały osiągnięte w całkowitym zakresie.

Przedewszystkiem misio na względzie przez tę przeprawę, która pomimo najcięższej obrony nieprzyjacielskiej udała się w najwspanialszy sposób, wytworzyć rozszerzenie podstawy zatarcia dla ataku niemieckiego po obu stronach Reimsu, oraz pociągnąć i skrepić znaczne siły nieprzyjacielskie.

Dowództwo nieprzyjacielskie zaraz potem użyło w tym miejscu sił rezerwy i już pierwszego dnia ataku przedsięwzięło nadzwyczaj krwawe lecz całkowicie daremne kontrataki.

Podczas gdy tutaj na nowym froncie nad Maray nieprzyjaciel ponosił krwawe straty, był on zmuszony pozwolić Niemcom na osiągnięcie dużego taktycznego powodzenia na wschód od Reimsu, gdzie górujące, podczas bitew w Szampanii, z r. 1915 i 1917, zacięte bronione przez Francuzów wyniosłości na południe od linii Nantroy—Moronvillers zostały przez nas zdobyte.

Atak na południowy brzeg Maray w całej jego groźbie dla nieprzyjaciela wywołał wreszcie długo oczekiwaną francuską kontrofensywę, którą Foch rozpoczął pomiędzy Aisne i na północ-zachód od Chateau-Thierry. Zakończyła się ona pomimo dwóch dni walki, pomimo bezwzględnej napięcia sił i przelewu krwi, niepowodzeniem dla generalissimusa koalicyjnego, który ujrzał, że pragnienie przerwania się zostało udaremnione.

Wobec tego zadanie wojsk niemieckich, walczących na południowym brzegu Maray zostało spełnione. Dalesze utrzymywanie zdobytych tam linii jest niepotrzebne. Dowództwo niemieckie może obecnie wojska, które dokonały przeprawy, cofnąć dla innych ważniejszych zadań.

Komunikat wieczorny.

BERLIN (20 b. m. Urzędownie) — Na polu bitwy pomiędzy Aisne a Marną po pomyslanem odparciu ataków francuskich toczą się nowe walki. Również na południo-zachód od Reims nie powiodły się ataki nieprzyjaciela.

KOM. URZĘD. AUSTRO-WĘGIERSKI.

Wiedeń, 20 lipca.

Na tyrolskim froncie zachodnim ożywiła się wczoraj znacznie działalność bojowa.

W okręgu Adamello został odparty szereg ataków włoskich.

Na Monte Pavento wypadło oddać wrogowi wysunięty punkt obrony.

W Albanji doszło dzisiaj rano na północ od Beratu do nowych walk, które jeszcze trwają.

Sześć sztabu generalnego.

BERLIN (20 b. m. Urzędownie) — Przy najbliższym nпадzie kilku latawców nieprzyjacielskich na hale dla statków napowietrznych pod Tondera, wyrządzono tylko pewną szkodę materialną; ofiar nie było.

ZURICH (18 bm. Tel. pryw.) — Z uwagi gen. Diaza, że najbliższe tygodnie będą decydującymi dla włoskich celów wojennych, «Tagesanzeiger» czyni wnioski o do zamierzonej przez Włochów ofensywy.

BERN (19 bm. Tel. pryw.) — Dekret króla włoskiego ustanowił nowy tytuł szlachecki, który będzie udzielany za zasługi wojenne.

ROTTERDAM (18 bm. Tel. pr.) — Do «Times» z angielskiej kwatery głównej donoszą, że artylerja niemiecka bombardowała w nocy na środek pozycje angielskie, otaczające Yper, przez 5 godzin. Piechota nie atakowała.

TOKJO (dn. 17 b. m. Reuter). — Japonja postanowiła interwenjować w Syberji. Potrzebne kroki zostały poczynione.

SZANGHAJ. (Bez daty. Reuter). Aleksiejew utworzył nowy rząd pomiędzy Tomskiem a Niżnie-Udinskim w celu współdziałania z Horwatem.

BERLIN (20 b. m. W. T. B.) — Według wiadomości, otrzymanej tutaj z Moskwy, **ex-car** został **zestrzelony 16 bm.** w Jekaterynburgu.

Powodem do tego było zbliżanie się czesko-słowackich band, którym czerwony rząd uralski nie chciał pozostawić żywego ex cara.

SZTOKHOLM (19 bm. T. U.) — Rząd sowiecki wydał rozkaz ponownego zaarrestowania wszystkich byłych ministrów znajdujących się na wolności.

Pomimo energicznych poszukiwań dotąd mógł być zaarrestowany tylko Protopopow.

SZTOKHOLM (19 bm. WTB.) — Lenin wyznaczył **250,000 rubli** od głowy **za ujęcie** byłych mini-

strów w gabinecie Klerenskiego, Czernowa, Ceratollego i Skozielowa.

Ministrowie zostali, jak donoszą z Hensingforsu pisma sztokholmskie, ogłoszeni za wyjętych z pod prawa.

BERN (18 b. m. Tel. pr.) — W Szwajcarii stwierdzono dotychczas **6800 wypadków** grypu i przeszło **100 z wynikiem śmiertelnym.**

BERLIN (19 b.m. Tel. pryw.) — Według «Times» rząd angielski zakomunikował, że cała własność firm niemieckich na Złotym Brzegu (w Afryce) została już sprzedana.

Sytuacja na froncie zachodnim.

General-lieutenant, baron v. Ardenne, poświęca w «Berlin. Tagebl.» interesujące uwagi sytuacji wojennej na froncie zachodnim.

Znany ten fachowiec pisze: «Ani prąd, ani ogień artylerji nieprzyjacielskiej, ani bomby, rzucające przez francuskie siły lotnicze nie potrafiły uczynić niezdawnymi do użytku mosty na Marnie, zbudowane przez saperów niemieckich.

Pozycje niemieckie na południe od Maray wśród zaciętych zapasów nieco rozszerzyły się poza początkowy zysk na terenie. Sięgają one obecnie 12 kilometrów w szerz, oraz przeciętnie 5 kilometrów w głąb.

Prawe skrzydło wojsk niemieckich przekroczyło przez Maray około Janigonne, lewe zaś tuż na wschód od Dormans.

Na południowym brzegu Maray znajduje się na tej przestrzeni 7 włoskich, jedena obok drugiej.

Na ich południowym skraju podnoszą bezpośrednio zbrocza wzgórz i wyniosłości do 220 m. wysokości, zarosłe przeważnie trzcinami do przekroczenia krzewami.

Gen. v. Ardenne zaznacza dalej, że słabe niemieckie oddziały szturmowe, które pierwsze musiały przeprawić się na łodziach i pontonach przez rzekę i odrazu atakować te wzgórzka, nie mogły wykorzystać momentu zaskoczenia przeciwnika zniwastka, jak tego dowodzą ostatnie wiadomości.

Podobno niektóre pisma francuskie, jak naprz. «Victoire» Hervégo podawały nie tylko w przybliżeniu czas, lecz i miejsce natarcia niemieckiego.

Po rzuceniu przez Maray większej ilości mostów, cały potok wojsk wszelkiego rodzaju broni popłynął przez nie na brzeg południowy w celu poparcia na wzgórzach. Ciężkie baterje ponownie bezpośrednio towarzyszyły piechocie. Lotnicy nieprzyjacielscy starali się przeszkodzić, jak wiadomo, przeprawie przy pomocy ognia z karabinów maszynowych i rzucaniem bomb. Niemcy zaś starali się z powodzeniem ich odeprzeć. Nad głowami walczących na lądzie toczyła się wobec tego bitwa powietrza, obfitująca w sceny, jedyne dotąd w tej pełnej zmian wojnie.

Narazie bardzo wąska przestrzeń, zajęta przez Niemców, zaczęła natychmiast dążyć do ekspansywnego rozszerzenia się we wszystkie strony. Na prawem skrzydle tak ten dotarł do strumienia Surlimela, w centrum po ogromnie trudnem oczyszczeniu lasu Condé do wsi St. Agnan, La Chapelle, Monthodon. W kierunku wschodnim zostały zdobyte przez Niemców Mareuil le Port (nad brzegiem Maruy) Bouquigay, las ciągnący się daleko na południe, oraz Comblizy.

D. 17 bm. natarcie niemieckie posunęło się dalej ku Wschodowi, gdyż Francuzi donoszą, iż natarcie zostało powstrzymane na linii Oenilly i Senygnay, które to wioski są o dobre pięć kilometrów na wschód od Bouquigay.

Kontrataki francuskie odbywają się, pisze gen. v. Ardenne, koncentrycznie w wielu miejscach obwodu zdobytego przez Niemców półkole, i prawdopodobnie będą się powtarzać w najbliższych dniach. Cały teren bojowy posiada wyraźny charakter lesisty. Zastosowanie artylerji jest trudne. Bardzo być może, kończy gen. v. Ardenne swe uwagi co do sytuacji na południowym brzegu Maruy, że natarcie niemieckie zostanie tam przerwane, aby zacząć na rozwój wypadków na sąsiadującym północno-wschodnim froncie.

Na północ od Maruy Niemcy więcej zyskali na terenie. Niemieckim oddziałom, należącym zdaje się do armji gen. Belowa, udało się w rezultacie trzydniowych walk przedostać się na frontie około 12 kilometrów od linii wyjściowej Vernuil-Olizey-Sarcy po przez linję mniejszej Châtillon n. Maray, Cuchery, Chamizy, przedrzeć się przez okolice lesiste Bois de Rodemat, du Roi i de Courton o 10 — 12 kilometrów naprzód i dotrzeć do Ardre pomiędzy Nanteuil i Pourcy. Wzgórzia pomiędzy temi miejscowościami są odległe tylko o 5 kilometrów od wielkiej drogi Reims Epernay, jedynej drogi odwrotu dla załogi Reimsu, w razie konieczności nastąpienia jej z tego miasta.

Na podstawie dotychczasowego przebiegu taktycznego rozwoju, kończy gen. v. Ardenne, koalicyjni filozofowie wojskowi wnioskiem o zamiarze dowództwa niemieckiego otoczenia Reimsu, odciążenia jego załogi i rozdzielenia ogólnego frontu koalicyjnego na połowę wschodnią i zachodnią.

Ostatnie wypadki wykazały, czy sprawdzi się to przypuszczenie, czy też nie, a mianowicie, że celem ostatecznym natarcia niemieckiego jest Paryż.

Jest bodaj rzeczą bezcelową, rozpatrywać widoki za i przeciw tych możliwości. Francuzi są szczególnie zadowoleni ze swego odwrotu w Szampaji. Od Beaumont nad Nesle, aż do St. Hilaire nad Snippe nastąpił przez nich teren wynosi w szerz 15 kilometrów, w głąb zaś 5 kilometrów.

Opuszczony łańcuch wzgórz od Camillet aż do góry siodłowej zwraca niemieckiemu dowództwu punkty obserwacyjne i pozycje artyleryjskie o ogromnem znaczeniu.

Dowódcy francuscy oczekują również i z tej strony Snippe natarcia niemieckiego na linii Prothes—Sonain—Tahure. Ale co będzie, o ile to ogólne natarcie niemieckie na wschód od Reimsu, które Francuzi mają nadzieję krwawo odeprzeć na swych umocnionych na kształt fortecy pozycjach, wcale na tej części frontu nie nastąpi. Wówczas dowództwo francuskie byłoby zaambarasowane.

Przy obecnym stanie rzeczy jest jasnem, że znajdujemy się dopiero na początku prawdopodobnie

największej bitwy w całej historii świata. Oczekują nas jeszcze najcięższe walki, i byłoby zuchowalnością mówić o ponownem zwycięstwie nieprzyjacielskiej siły bojowej.

«Nasi dzielni żołnierze, oświadcza gen. v. Ardenne, nie potrzebują wawrzyków na kredyt — wolą otrzymane po raczywiście osiągniętem zwycięstwie».

Sprawy polskie.

Misja p. Lednickiego.

O zajęciu, wywołanem wskutek delegowania przez Radę Regencyjną do Moskwy p. Lednickiego ogłoszono obecne dokumenty, wyjaśniające dokładnie stanowisko stron interesowanych.

Po przybyciu p. Lednickiego wystosował poseł niemiecki, hr. Mirbach, następujący list do komisarza spraw zagranicznych:

«Szanowny panie Czczerin! Zgodnie z wyrażeniem przez Pana życzeniem, zwracam się do Pana jeszcze raz z prośbą o przyjęcie przedstawiciela polskiej Rady Regencyjnej, p. Lednickiego. Wejście rządu rosyjskiego w kontakt z p. Lednickim jest przedmiotem moich starań i stanowi specjalne życzenie rządu niemieckiego. Z powodu tego, że cały szereg kwestji, dotyczących polskiej reemigracji, wymaga szybkiego rozwiązania, byłoby nadzwyczaj do życzenia, aby odwiezienie komisarjatu dla spraw zagranicznych przez p. Lednickiego mogło jaknajprędzej dojść do skutku.

Pozostaje z wyrazem prawdziwego poważania. Oddany Panu, hrabia Mirbach».

Czczerin, na podstawie niezmiernie wykreśnej argumentacji, odmówił bezpośredniego zaoferowania się z p. Lednickim pod pozorem, że Rada Regencyjna nie reprezentuje polskich mas ludowych i jest właściwie organem władz niemieckich.

P. Lednicki dał Czczerinowi należytą odpowiedź w odpowiedzi, którą poniżej przytaczamy:

«Dla komisarza narodowego do spraw zagranicznych rosyjskiej socjalistycznej federacyjnej Rzeczypospolitej:

W odpowiedzi na list Pansa, Panie Komisarzu Narodowy, z dnia 22-go czerwca 1918 roku, mam zaszczyt donieść, iż krąg moich pełnomocników określony został listem uwierzytelniającym Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego z dnia 6 kwietnia 1918 r., którego tekst panu zakomunikowałem. W zakresie wszystkich tych pełnomocnictw będę wypełniał wszelkie czynności, niezbędne dla urzeczewistnienia włożonych na mnie obowiązków i dlatego muszę pozostawać w pewnych stosunkach z komisarjatem do spraw zagranicznych.

Należąca do nich i wspomniana przez Pana reemigracja, również jak i wszystkie związane z nią sprawy, wymagają natychmiastowej decyzji i z powodu wyjątkowej wagi swej dla obywateli polskich oddzielnie zaznaczona jest ona w liście uwierzytelniającym rządu polskiego na moje imię, oraz została podkreślona przez cesarskiego niemieckiego posła hr. Mirbacha.

«Komisarz narodowy do spraw zagranicznych, powołując się na to, iż Polska wskutek traktatu brzeskiego odpadła od Rosji, wydaje sąd o Radzie Regencyjnej Królestwa Polskiego, co jest wtrącaniem się do spraw wewnętrznych drugiego państwa i jeśli Komisariat Narodowy wspomina traktat brzeski, to sprzeciwia się to par. 3 tego traktatu. Co zaś tyczy się wzajemnych stosunków Państwa polskiego i cesarskiego rządu niemieckiego, to te w danym wypadku nie są przedmiotem dyskusji. Lednicki».

Dookoła wojny.

Pełnomocnictwa Focha.

BAZYLEA. Koalicja zgodziła się w przeszłym tygodniu na rozszerzenie zwierzchnictwa Focha na dalsze części frontu w Europie.

Według «Petit Parisien» już przed nadchodzącymi operacjami w drugiej połowie lata nastąpi nowe zcentralizowanie dowództwa naczelnego koalicji.

Anglja.

Zmiany urzędowe.

LONDYN (19 b. m. Reuter) — Sekretarz parlamentarny ministerjum amunicji sir Warthinton Evans mianowany został ministrem blokady, dotychczasowy minister blokady sir Robert Cecil — sekretarzem do spraw zagranicznych; generał-major Seely mianowany został sekretarzem parlamentarnym przy ministerjum amunicji i będzie urzędować jako zastępca ministra amunicji. Major Walter Castor mianowany został sekretarzem parlamentarnym w ministerjum żywności i zastępcą Clynes'a. Komunikują, że ze względu na zwiększony ciężar pracy w czasie wojny, Balfour życzył sobie, aby Cecil przyjął większy udział w prowadzeniu spraw zagranicznych. Wobec tego Cecil zastąpił ze stanowiska ministra blokady.

Rosja.

Walki na Północy.

BERLIN (19 bm. Tel. pryw.) — Korespondent sztokholmski «Vos. Ztg.» donosi o zaostrożeniu się sytuacji nad Murmanem, co następuje: Po zajęciu i ufortyfikowaniu Kiemu, znajdujące się na Murmanie wojska angielskie zrobiły nowy ważny krok w kierunku południowym i dokonały zajęcia stacji Carandowskaja (?) przez tysiąc żołnierzy angielskich i serbskich (Carandowskaja znajduje się w linii prostej o 79 kilometrów od zachodniego brzegu zatoki Oneskiej i o 120 kilometrów od Powieńca, położonego nad północną odnogą jeziora Oneskiego). Według wszelkiego prawdopodobieństwa nastąpi niebawem marsz na Powieńec; zajęcie tego miasta będzie miało ważne znaczenie, gdyż otworzy drogę do Petrozawodzka, połączonego bezpośrednio koleją z Petersburgiem oraz przez jeziora: Oneskie i Białe do Wołogdy, obecnej siedziby poselstw koalicyjnych skąd prowadzi droga żelazna do Moskwy. Do Carandowskiej przybyła wielka ilość parowców i pontonów. Jednocześnie do Kiemu nadstąpił drugi tysiąc żołnierzy angielskiego z wojsk terytorjalnych. Aby zabezpieczyć drogę morską marynarze angielscy oraz 200 marynarzy francuskich zajęli wyspy Sołowieckie w północnej części zatoki Oneskiej. Załoga stanęła w klasztorze Sołowieckim, znalazła tam kilkaset karabinów i zaareztowała około 50 młochów z ich imieniem na czele. Posuwając się z Kandalakszy do Kiemu wojska angielskie spotkały oddział gwardji czerwonej z 600 ludzi. Po krótkiej strzelaninie Rosjan rozbrojono i odstawiono jako jeńców do Kandalakszy.

Wodzowie wojsk syberyjskich.

Agencja Reutersa dowiaduje się, że w liczbie wodzów dowodzących armją czesko-słowacką na Syberji znajdują się generałowie: Erdell, Aleksiejew, Dutow, Michaelis i pułkownik Haller,

Ze świata.

Między młotem a kawałdem.

ZURYCH (19 b. m. Tel. pryw.) — Gazety holenderskie zapowiadają, jak komunikuje «N. Zür. Ztg.», nowe trudności dla Holandji w jej stosunkach z wojującymi państwami i twierdzą, że niebawem kraj stanie znowu przed brzemioną skutkami decyzją.

Więści z Rumunji.

BUKARESZT (18 bm. W. T. B.) «Lumina» dowiaduje się, że komendant placu w Kłissaiowie zaareztował 48 oficerów rosyjskich, którzy mimo kilkakrotnego zakazu, chodzili w mundurach rosyjskich.

KRONIKA.

— **Ogólne zebranie członków Stowarzyszenia Spożywczego «Zarzewie»** odbędzie się dziś, w niedzielę, w lokalu jadłodajni Stowarzyszenia przy ulicy Połockiej № 3.

Pp. członkowie proszeni są o punktualne przybycie, gdyż, stosownie do rozporządzenia władzy ogólnej zebranie rozpocznie się punktualnie o godz. 4-ej po południu, bez względu na ilość przybyłych członków.

— **Zabawa letnia.** Dalszy ciąg zabawy letniej w połączeniu z grą w lotto, o ile pogoda nie stanie na przeszkodzie, odbędzie się dziś w ogrodzie Botanicznym na rzecz Pogotowia Ratunkowego dla dzieci chrześcijańskich. Podczas zabawy przygrywać będą dwie orkiestry, wśród nich jedna składająca się z dzieci szkoły Ś-to Jańskiej.

W przerwach pomiędzy grą w lotto, na placu ogrodowym, odbywać się będą zabawy dziecięce pod wodzą p. M. Tomaszewskiego.

Początek zabawy o godz. 2 i pół po poł. Wejście do ogrodu dla dorosłych — 40 fen., dla dzieci zaś 20 fen. Cena karty loteryjnej — 60 fen.

— **Teatr ludowy.** Frekwencja, jaką się cieszy teatr ludowy, oraz ogólne uznanie, towarzyszące tej pracy kulturalno-społecznej, zniewała do coraz częstszego urządzania podobnych widowisk. — To też dziś w gmachu po cyrkowym odbędą się dwa przedstawienia Polskiego Stow. Rzemieślniczego: o g. 6 i 8 wiecz.

Program obejmuje produkcję wokalną: Poloneza z «Hrabiny» Moniuszki, «Matuchnę» Krogulskiego oraz «Pieśń wojenną» Moniuszki.

W dziale dramatycznym wznowioną będzie, ciesząca się dnem powodzeniem, komedia H. Walewskiego „Na cel dobroczynny“.

Dział choreograficzny również będzie obficie reprezentowany.

W wykonaniu solowym baletmistra Ciesielskiego ujrzymy barwnego mazura, oraz w wykonaniu zespołu — żwawego krakowiaka, odtańczonego przez 4 pary.

Reżyseruje J. Dubowikówna. Ceny miejsc niższe.

Bilety nabywać można w kasie w gmachu po-cyrkowym.

Następne widowisko odbędzie się w niedzielę 28 lipca.

— **Z „Lutni“ (Teatr Polski).** Dziś, w niedzielę 21 bm., odegramy będzie po raz 3-ci i ostatni efektowna baśń dramatyczna Lucjana Rydla «Zaczarowane Kołos».

Początek punktualnie o g. 7-mej wiecz.

Pozostałe w niewielkiej ilości bilety nabywać można dziś od godz. 12 w poł. w kasie sali.

W próbach 4-aktowa farsa J. Magausena «Wielki nieboszczyk».

Księgarnia J. Zapaśnik otrzymała na skład główny:

T. Makarowicz. Notatki z dziejów powszechnych.

Historja Starożytna.

Cena 90 kop.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Inteligentna osoba z Królestwa Polsk. z zagranicznym wykształceniem, znająca języki polski i niemiecki oraz początki muzyki, poszukuje posady na wyjazd. Upraszają o składanie ofert w Admin. «Dzien. Wil.» J. Żytkowska, Wielkie Solęczniki. 730

Sprzedam

biała, mleczną kożę. Antokol 98. 738 Reichenbach.

Jadłodajnia

przy Hotelu Niskowskiego — dziś 746 baranina pieczona.

Do wynajęcia 3 umeblowane pokoje ze wspólną kuchnią i naczyniami dla bezdzietnych. 1 Radzińska 19, m. 4, od 2-4. 741 Witko.

Zakład mechaniczny

przyjmuje obstalunki: plugi, wozy na żelaznych osiach, pęta dla koni, lemieszki do plugów, gwoździe do bron i bagnety do sprężynówek. Subocz № 6, Cichosz. 739

Do wynajęcia mieszkania

z elektrycznością i wygodami 5 i 3 pokoje lub pokój umeblowany. Zwieryniec, Wesola 5, dr. Niedzwiecki.

Ogród Botaniczny.

Dziś, w niedzielę, 21-go lipca 1918 r.
na rzecz
Pogotowia Ratunkowego
dla dzieci.

Zabawa letnia.
2 orkiestry.
Zabawy dziecięce.

LOTTO.

Początek o godz. 2 i pół po poł. Wejście do ogrodu: dla dorosłych 40 fen., dla dzieci i żołnierzy 20 fen.

Doktor Aleksander Wincz

po powrocie do WILNA

wznawia przyjęcia chorych

[codziennie od g. 9-10 rano i 5-7 wieczorem.

428

Choroby wewnętrzne i dziecięce.

Zawalna Nr. 22 m. 8.

TEATR LUDOWY Polskiego Stowarzyszenia Rzemieślniczego.

W niedzielę, 21 lipca, 1918 r.

w gmachu cyrku na Łukiszczach

odbędą się

DWA PRZEDSTAWIENIA

podług nader urozmaiconego programu.

Początek 1-go przedstawienia o godz. 6-ej wiecz., drugiego zaś o godz. 8-ej wiecz.

Kasa otwarta od godz. 10-ej rano.

Bilety od 3 mk. do 20 fen.

TEATR POLSKI pod kierown. T-wa Artyst. „LUTNIA“, S-to Jerska Nr. 8.

Dziś, w niedzielę, 21 lipca 1918 r.

ZACZAROWANE KOŁO

baśń dramatyczna w 5 aktach Lucjana Rydla.

Początek o godz. 7-ej wiecz.

Nowe i stare podeszwy skórzane, smarowane

„Rekordem“
dają w noszeniu 300 procent oszczędności
Cena za flakon m. 2,50.
J. MAZURKIEWICZ,
Wilno, ul. Dominikańska M II.

Marmelade

otrzymała

Kooperatywa Bankowa
2-gi S-to Jerski zaułek.
Sklep otwarty od g. 8-5.

Doktor

A. WASZKIEWICZ
wznawia przyjęcia chorych.
(Akuszerka, choroby kobiece).
od 10-12 r. i 4-6 w.

1 Portowa 6-9, d. własny.

PRACOWNIA KRAWIECKA W. Zakrzewskiego

poleca się uwadze Sz. Klienteli, że przyjmuje oprócz nowej roboty reparaacji, nicowanie i pranie chemiczne. 687

Zamkowa Nr. 12.

Dr. P. Ptaszyński

choroby wewnętrzne, specjalnie serca i płuc.
Przyjmuje od g. 10-1 i 4 1/2-7-ej, w niedzielę od 10-1. 696
Zaul. Dobroczynny 2-a-1.

Dr Czarkowski

powrócił

i przyjmuje chorych od 9-12 rano.
Pańska 4. 479

Służąca potrzebna

do lecznicy Mismeres Chojlim. Kijowska 5, od g. 10-11 i 6-7. 707

Sprzedam 13 szt. czarnego jedwabiu.

Tatarska 11-4, od g. 2-4. Stepkowska. 727

Chrześcijska pracownia wyrobów blacharskich
F. Frączaka, S-to Jańska Nr. 19,
przyjmuje krycie dachów i reparaację takowych, bielenie samowarów i reparaację naczyń kuchenn. itp. roboty w zakres blacharstwa wchodzące

Pracownia jubilersko-grawerska przy mag. T. Filipskiego,
Zamkowa 6,
przyjmuje obstalunki i reparaacje wyrobów złotych i srebrnych oraz wykonywa monogramy, żetony i faksymile. 695

Sklep obuwia

J. Jaszkuła, S-to Jańska 21.
Obuwie gotowe i na obstalunek po cenach przystępnych. 737

Chcę kupić

743
kredens-stół do pokoju jadalnego i biurko. Zgłaszać się do 24 bm. u stróża: Bazylińska 6, Wojskiewicz.

Chcę kupić wyżła młodego. Ul. Miła 7, Hagentorn. 667

Chrześcijski zakład reparacyjny

„Expres“

przyjmuje wszelką robotę w zakres krawiectwa wchodzącą: przerabianie, nicowanie, czyszczenie, prasowanie oraz sztuczne cerowanie po cenach przystępnych. 720
Skopówka Nr. 3 m. 4.

Rutynowany buchalter bilansista, z branży przemysłowo-rolniej, z dwudziestoletnią praktyką, poszukuje pracy od zaraz. Uprasza o składanie ofert w Adm. «Dzienn. Wil.» pod literami S. P. B. Wielkie Sołe znik, K. Boruś. 729

Z powodu wyjazdu sprzedam rozmaite meble. Garbarska 16 m 5, Bugaj. 728

Osoba inteligentna w starszym wieku, znająca się na gospodarstwie, poszukuje zajęcia na wyjazd albo opieki nad chorym. Wymagania skromne. Zaul. Portowy 6-1, Kanopka. 732

Potrzebny od zaraz

młynarz

na dobrych warunkach do młynu Kagan, Mała Stefańska 21. 733

Poszukuję dzierżawy

majątku 100-300 dziesięcin blisko Wilna albo kolei. S-to Jańska 19, Klaczko. 726

Dzierżawę majątku

70 dziesięcin odstąpię. Cudna miejscowość niedaleko Wilna. Wilno, S-to Jańska 19, Kinczko. 725

Przyjezdny z Rosji buchalter poszukuje biurowego zajęcia lub posady rządzący domami. II Jankierska 12-17, Grycewicz. 712

Maszyny do pisania

do sprzedania 744
z pols. alfab. podróżna 300 m., z ros. alfab. Remington N 10 za 600 mk. Tatarska 12-16, wejście front., od 3-4, A. Skarzyński.

Dr. M. LEWIN

po powrocie do Wilna wznawia przyjęcia chorych od g. 10-12 rano i od 4-6 wiecz. 747

Choroby dziecięce.

Zawalna 28/30-19.

I. Szukstulski, krawiec damski

Trocka 1,
już otrzymał nowe modele na jesień i zimę 1918 r. Z powodu braku pracowników prosi Sz. Klientelę o wszelkie obstalunki. 741

Mieszkania

o 4-5 i 6 pokojach ze wszystkimi wygodami do wynajęcia. Zakretowa 5-a, m. 17, od g. 12-3 po poł. Oruch. Tamże do wynajęcia 2-3 pokoje umeblowane. 742

Pokój umeblowany

i z usługą do wynajęcia. Wileńska N 25, Malinowski. 719

Mieszkania do wynajęcia po 5, 4 i 3 pokoje. Róg Tombarowej i Orenburskiej N 14/5-7, Maciejewska. 721

Mebie

do sprzedania. Salonowy garnitur i biurko.
Oglądać można od 1-3. Zarzecz 16-21. Kirilis. 734

Potrzebny człowiek

do konia roboczego, może być z rodziną i drugi do robót w ogrodzie. Wileńska 29-8, wieczorem, Malinowski. 697

Krawiec G. Butowt, Św. Jańska N 18. Przyjmuje roboty w zakres fachu wchodzące i wszelką reparaację. 632

Muzyczny majster Kulbowski powrócił i rozpoczął roboty: strojenie, politurówkę i pełną restaurację fortepianów i pianin oraz różnego rodzaju obstalunki w zakresie tego wchodzące. Również kupuje używane instrumenta muzyczne. Bazylińska 6. 713

Potrzebne

692
zaraz niania i służąca do wszystkiego z dobrymi rekomendacjami. Pożądany język litewski. Zakretowa 5-b-3, od g. 12-4 pp., Seruas.

Od zaraz

potrzebni do majątku Skorbuciany: energiczny, zdolny dozorca-ekonom, tymczasem bez rodziny, i furman, umiejący dobrze powozić, lubiący porządek; obojga na pensję i ordynarję. Zgłaszać się w hotelu Hana u stróża Aleksandra lub na miejscu w majątku Goby. Józef Pawłowski. 711

Z powodu wyjazdu

koza szara mleczna i wiele domowych sprzętów do sprzedania. Oranżeryjna N 4-1, Chalińska. 714

Zakład mechaniczny

reparuje młocarnie, sieczkarnie i temu podobne rolnicze maszyny. Subocz 6, Cichosz. 739

Potrzebny

do majątku zdolny stelmach, może być żonaty lub kawaler. Subocz 6, Cichosz. 739

Do sprzedania

garnitur tożurkowy i 2 pary spodni. 2-ga Stomianka N 30-1. 745 Skwarczyński.

Na drugi dzień Zielonych Świąt zgubiłem książkę pod tytułem «Św. Piotr». Łaskawego znalazcę proszę o odniesienie. Zamkowa 12. Rusiecki. 686

Osoba doświadczona poszukuje miejsca kierowniczej kuchni w restauracji lub jadalni. Oferty składać: Dominikańska 4, księgarnia J. Zapaśnik. Piotrowska. 722

DRUKARNIA

KS. A. RUTKOWSKIEGO

Wilno, Królewska Nr. 7,

przyjmuje wszelkie obstalunki w zakres drukarstwa wchodzące.

WYKONANIE STARANNA.

„ CERNY UMIARKOWANE „

Znający miejsce obecnego pobytu Józefa Trumpowskiego,

byłego kasjera w wileńskim gubernialnym zarządzie aprowizacji w m. Dziśnie—uprasza się o łaskawe zawiadomienie pod adresem: Kreis Wilkomierz, Bezirk Pogiry, Gut Krejwie, dr. K. Trumpowski. 719

Kawiarnia „pod Sokolem“, Królewska I.

Codziennie śniadanie i orzeczne zakąski i chłodzące napoje. Zsiadłe mleko z kartoflami. Ceny przystępne. 736

Zarząd Sekcji Opalowej przy Stow. Spoż. „Solidarność“ prosi Członków, którzy zapisała się na drzewo, aby wnieśli do dn. 25 lipca r. b. w kasie sklepu (Portowa 6) pozostałą należność za drzewo, poczem takowe będzie dostarczone.—Zapisy na drzewo nadal przyjmują się. Otrzymał można do 3 sążni na jednego członka.

Towarzystwo właścicieli lasów w Wilnie poszukuje

kierownika

obeznanego z handlem leśnym i leśnictwem. Konieczna znajomość języka niemieckiego. 673
Wilno, Zawalna 9.

Zarząd Stow. Spożywczego „Zarzewie“

zawiadamia swych członków, iż w niedzielę, 21-go lipca, o godz. 4-ej po poł. w lokalu jadalni Stowarzyszenia przy ul. Połockiej 3 odbędzie się ogólne zebranie

członków Stowarzyszenia.

Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie za 1-e półrocze 1918 r. 2) Wnioski.
W interesie Stowarzyszenia i jego rozwoju pp. członkowie proszeni są o jaknajliczniejsze i punktualne przybycie na zebranie. Stosownie do zlecenia władzy, początek zebrania zacznie się równo o g. 4-ej i będzie prawomocnym przy wszelkiej liczbie członków.
Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 676

ZASZCZYCENI UZNANIEM JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚCI PAPIEŻA PIUSA X 4 złote medale i inne nagrody. 247

12 prawdziwych fotografii tylko za 1 r. 50 k. i inne zniżone ceny do 1-go sierpnia. 1 r. 50 k.
Redaktor fotogr. Br. BUTKOWSKI, Wilno, Bazylińska 5.
Fotoemalowe broszki, spinki etc. Wszelkie nowości.

351 HAMBURSKA LOTERJA PAŃSTWOWA.

180,000 losów, 46,020 wygranych i 8 dużych premii.

Przeznaczone są do rozegrania

Co drugi prawie los wygrywa.

13 milionów 731,000 marek.

Największa wygrana w najszcześliwszym wypadku wynosi

MILJON MAREK.

lub

Mk. 900,000
„ 890,000

Mk. 880,000
„ 870,000

Mk. 860,000
„ 850,000

Mk. 840,000
„ 830,000

Mk. 820,000
„ 810,000

Zestawienie wygranych i premii Hamburgskiej loterii państwowej:

I-sza premia	500,000 mk.	—	500,000 mk.	I premia	50,000 mk.	—	50,000 mk.	2 wygrane à	4,000 mk.	—	8,000 mk.
2-ga »	300,000 »	—	300,000 »	I wygrana	50,000 »	—	50,000 »	128 wygranych à	3,000 »	—	384,000 »
I wygrana	200,000 »	—	200,000 »	I premia	40,000 »	—	40,000 »	2 wygrane à	2,500 »	—	5,000 »
I »	100,000 »	—	100,000 »	I wygrana	40,000 »	—	40,000 »	212 wygranych à	2,000 »	—	424,000 »
I »	90,000 »	—	90,000 »	I premia	30,000 »	—	30,000 »	5 »	à 1,500 »	—	7,500 »
I premia	80,000 »	—	80,000 »	I wygrana	30,000 »	—	30,000 »	525 »	à 1,000 »	—	525,000 »
I wygrana	80,000 »	—	80,000 »	7 wygranych à	20,000 »	—	140,000 »	639 »	à 500 »	—	319,500 »
I premia	70,000 »	—	70,000 »	3 wygrane à	15,000 »	—	45,000 »	150 »	à 400 »	—	60,000 »
I wygrana	70,000 »	—	70,000 »	16 wygranych à	10,000 »	—	160,000 »	90 »	à 300 »	—	27,000 »
I premia	60,000 »	—	60,000 »	I wygrana	7,500 »	—	7,500 »	44174 wygrane à	250, 220, 200, 175, 150,		125, 100, 75 i 35.
I wygrana	60,000 »	—	60,000 »	I wygrana	6,000 »	—	6,000 »				
				56 wygranych à	5,000 »	—	280,000 »				

Dalej 10,000 wolnych losów po 10 marek.

Cena oryginalnego losu i kl. włącznie z niemieckim podatkiem państwowym wynosi:

1/2 oryginaln. losu 1,25 m. | 1/4 oryginaln. losu 2,50 m. | 1/2 oryginaln. losu 5 m. | 1 oryginaln. losu 10 m.

Clągnięcie I klasy odbędzie się 28 i 30 sierpnia 1918 r.

C. F. GOTTLOB, Główna kolekta, Hamburg, Elebeken 2.

Widoki wygranej są tak znaczne, że można jaknajgorzej polecić wzięcie udziału w Hamburgskiej loterii państwowej. Żadna inna loteria nie zawiera tak dużej najwyższej wygranej. Już w pierwszej klasie można na 1/1 los w cenie 10 mk. osiągnąć ewent. wygraną w sumie 50.000 mk. W następnych klasach widoki na wygraną zwiększają się w znacznym stopniu aż do wysokości ewentualnie

1.000.000 mk. w ostatniej klasie!

Nieliczone razy miałem okazję wypłacania moim klientom największych wygranych i premii.

Do wycięcia.

Auftrags-Brief
an die Haupt-Kollekte
C. F. Gottlob in Hamburg 36.
Brsuche um Zuesendung von
Los
der garant. Hamburger Staats-Lotterie.
Den Betrag dafür:

Mk.

erhalten Sie anbei — erhalten Sie gleichzeitig per Postanweisung.
(Nichtgewünschtes bitte zu durchstreichen).

Grösster Gewinn 7. Klasse v. Mk. **Mk. 1.000.000**

Name:

Beruf:

Wohnort:

Postbezirk:

Bemerkungen:

Bitte deutsche Adresse!

Wil. Dzienn. Wileński.

Uwaga!!! LOSY.

Kantor wszystkich loteryjnych biletów w Wilnie!!!
Hamburgskiej, Saskiej i Pruskiej loterii można dostać po cenach urzędowych. Opłata za bilety przyjmuje się także i w rosyjskich banknotach. Wyjaśnienia i plany bezpłatnie. M. Braun, Wilno, Zawalna 24—4 (róg Trockiej).

RESTAURACJA S^T GEORGES

po gruntownym odnowieniu ponownie została otwartą.
ŚNIADANIA, ORIADY I KOLACJE. Piwnica zaopatrzona w wina.

KINEMATOGRAF
„Helios“
Wł. Wileńskij i S-ia Jerskiej.

Program na 20—23 lipca 1918 r. „Ej! wujaszku, wujaszku!” — bardzo wesoła komedia kopenhaska.
„Kto był?”
bardzo zajmujący kryminalny dramat w 4 ch. częściach.
„Który z dwóch?” — arcywesoła farsa w 2-ch częściach z udziałem Egedy Nissen.
Początek w soboty i święta o g. 11-ej, w dni powszednie o g. 4-ej pp. Koniec przedstawienia o g. 11-ej w.
Karty wolnego wejścia od 24 czerwca 1918 r. są nieważne.

KINEMATOGRAF
„R. Sztremer“
WIELKA 74

Program od 18—22 lipca. **Róża harem,**
wspaniały egzotyczny dramat w 8 częściach, wykonany przez artystów polskiego warszawskiego teatru ze słynną warszawską pięknoscią w głównej roli **Mila Wara.**

KINEMATOGRAF
LUX
S-to Jerska II.
Właściciel J. Krubicz.

Kronika tygodniowa, natura
WINA OJCA,
tragedja życiowa w 4 ch. dużych aktach z Hanni Welase w głównej roli.
U Hindenburga bolą zęby, kom., śm'ech nieustanny, humor. — **Śmierć Iwana Groźnego,** dr. w 1 ak.

KINEMATOGRAF
„MINIAŻURA“
S-to Jerska 7.

Znowu wstrząsająca tragedia z udziałem najlepszych artystów firmy «Cines».
OFIARA,
Wstrząsająca tragedia w 6 aktach. Obraz cieszy się ogromnym powodzeniem w Królestwie Polskiem i zagranicą.
Zazdrość, kom. i z pewnością zadziwi publiczność wileńską.

KUPUJĘ:
biżuterję, brylanty, perły, zegarki i kwity lombardowe.
Plac najwyższe ceny.
Jubiler **GLEZER, Wielka 47.**

Pantofle brezentowe
na losowych i skórzanych podszwach, a także pantofle ranne. Dostać można tylko u **Panarskiego,** Stefańska 22. 742

OGŁOSZENIA
do niemieckich, polskich i żydowskich gazet po cenach redakcyjnych przyjmuje biuro **I. Karłina,** Trocka 20. 742

Siatki do włosów tuzinami i na sztuki, farbę do materiałów, proszki do bielizny, farbki, krochmal, kremy do twarzy, ręk i obuwia, esencje oetowa, sól, cytrynową oraz rozmaite perfumeryjne i apteczne towary poleca **skład apteczny I. Szymbada,** W. Pohulanka 12, wprost teatru. 742

KUPUJĘ biżuterję, brylanty, perły, futrzane rzeczy, dywany, fortepiany, pianina, antyki, rozmaite meble, ubrania i kwity lombardowe. Plac najwyższe ceny. **Wielka N 66,** Szwarz. Magazyn antyków. 741

SZKOŁA TAŃCA

znanego baletmistrza 742
A. SZREJEMANNA
(istniejąca od lat 15 w Wilnie)
Wielka 74,
w podwórzu, gdzie kino Sztremera.
Lekcje teoretyczne i praktyczne odbywają się codziennie.

Do wynajęcia
4 mieszkania umeblowane. Sołtamski, ul. Szyszkińska 8, Ryckiewicz.

Dr. B. IWANTER

powrócił i wznowił przyjęcia.
Choroby: **wewnętrzne i nerwowe.** **ZAKŁAD** elektro-leczniczy i promieni Roentgen'a
Wileńska 25 742

Futra, wyroby futrzane,
paltu karakulowe kupuję. Plac wysokie ceny, oglądam na miejscu. Zwracać się do biura **Karłina,** Wilno, Trocka 20. 742

Zakład wodo-elektryczno-leczniczy
Dr. Chlewińskiego i Pisaniego
przy ul. Św. Anny 3.
Przyjęcia chorych od godz. 9—11 r. i 5—6 i pół w. 741

SZ. BOŁTUPSKI,
Wilno, Wileńska 3, dom Aronsa,
MAGAZYN ANTYKÓW,
egzystuje od lat 18 w tem samym miejscu. 742
Kupuję: BRYLANTY, PERŁY, BIŻUTERJĘ, rozmaite meble, obrazy, **dywany perskie,** minjatury, porcelanę, bronzę, fortepiany i pianina, za które **placę o 10% więcej** od innych.

Zgubiono
14 lipca na ul. Konnej lub Ostrobramskiej książkę bankową Wileńskiego Banku Handlowego na imię **Adama Tabero.** Proszę za wyngrodeniem odnieść do stróża. Nie miecka 3, Tabero. 748

Kto chce sprzedać prywatnie (nie do magazynu) za dobrą cenę
cennieści: perły, drogie kamienie, zegarki, antyki, lombardowe kwity i sztuczne zęby **kupuję.**
Tatarska 20—17, Leon.
Magazyn J. Kruszyńskiego, Wielka 47.
Otrzymano świeże wyborowe owsiane kakao. 671